

«GODE LÆRER-ELEV RELASJONER» – ET
SAMARBEID MELLOM TRONDHEIM
KOMMUNE OG RKBU MIDT-NORGE

May Britt Drugli, professor i pedagogikk RKBU Midt Norge,
NTNU og SePU, INN

Hamar 19/9-2017

OM PROSJEKTET

- 16 skoler i Trondheim kommune har deltatt
- Ledergrupper
 - Gjennomføring og plan for videreføring ved den enkelte skole
- Refleksjonsgrupper med veileder for lærere/ansatte
 - 8 møter i løpet av et skoleår
 - Manual
 - Teori
 - Øvingsoppgave
 - Logg
 - Refleksjon i gruppe

TEMA I MANUALEN

- Fysisk miljø og organisering av skoledagen/timene
- Egen væremåte og gode beskjeder
- Daglige relasjonsfremmende strategier
- Bedre samspill med elever med internaliserte vansker
- Bedre samspill med elever med eksterne vansker
- Endring av negative relasjoner
 - Øke forekomst av positiv kontakt gjennom
Banking Time

EKSEMPEL: TEMA 3 - DAGLIGE RELASJONSFREMMENDE STRATEGIER

- Høflig og vennlig i møtet med elevene
- Blikkontakt
 - Bør ha blikk-kontakt med alle elever i hver time
- Bruke navn ved positiv kontakt
- Bruk anerkjennende kommentarer
- Positiv kontakt
 - Noen trenger mer enn andre
 - Jakte på muligheter
- Humor
- Vise interesse for elevens liv også utenfor skolen
- **Øvingsoppgave: jobbe bevisst med 1-2 av disse strategiene frem til neste samling**

EKSEMPLER FRA LOGG

- «Jeg jobbet med bruk av navn ved positiv kontakt»
 - Ser at dette har god effekt
 - Elevene liker det
 - Må jobbe mye med meg selv for å legge bort navnebruk ved negativ atferd – dette har jeg gjort feil i mange år. Er på vei
- «Valgte blikk-kontakt med hver elev hver time»
 - Har ikke tenkt spesielt over at det er viktig
 - Prøver nå å få det inn som en rutine
 - Jeg opplever det som positivt – får kontakt med alle

EKSEMPEL TEMA 4 – BEDRE SAMSPILL MED ELEVER MED INTERNALISERTE VANSKER

- Dette er elever som bidrar lite i samspillet, har ofte lav selvfølelse
- Skap trygghet gjennom forutsigbarhet
- Vis interesse, ta kontakt på ulike måter
 - Prøv å bli kjent med eleven
- Bekreftelsestrategier
- Bruk tid, ikke la deg avvise, vær rolig og trygg
- Støtt elevens mestringsopplevelser

EKSEMPLER FRA LOGG

- «Jeg valgte ut en veldig stille elev jeg har hatt lite kontakt med. Faglig svak. Han gir svært lite av seg selv, har nesten ikke hatt øyekontakt med han.
- Jeg lette etter inngang til kontakt og fant to
 - Har bevisst gitt han mer faglig hjelp og tettere oppfølging i timene. Virket som han likte det. Etter hvert som jeg var mer i kontakt med han, begynte han å spørre om faglige ting han ikke forstod.
 - Oppdaget at han ikke kunne knytte skolissene. Der fikk vi et felles prosjekt. Han ville gjerne lære det og da snakket vi litt sammen.
- Han sier fortsatt ikke mye, men jeg opplever at han har fått tillit til meg og ser på meg som en som kan hjelpe. Det tror jeg ikke han opplevde tidligere
- Jeg synes dette har vært vanskelig og er ikke i mål. Men jeg ser at vi har fått et annet forhold. Hadde ikke noen relasjon før. Problemet mitt er tid.

EKSEMPLER FRA LOGG, FORTS

- Vi er to lærere som valgte å jobbe med en gutt som er lite sammen med de andre barna, er veldig stille og taus i timene, som nesten aldri tar kontakt med oss og som nesten aldri svarer når vi spør om noe
- Vi har gjort
 - Snakket med han hver dag
 - Spurt han om utestengning/mobbing
 - Gitt ham ofte tilbakemelding på skolearbeidet
 - Gitt han mye mer ros og støtte
- Nå snakker han med oss når vi er på tomannshånd, han forteller om episoder fra friminuttene – hvordan andre er mot han, han smiler av og til (det har vi aldri sett)
- Vi skal fortsette selv om øvingsoppgaven er over

FRA INTERVJU MED LÆRERNE

- «Matnyttig» og nært knyttet til skolehverdagen
 - Relevant - ikke så «NTNU-aktig»
 - Påfyll, oppfriskning, støtte på det en allerede gjør, bidrar til trygghet
 - Jobber mer bevisst med relasjoner nå
 - Har ikke lært noe nytt, men reflekterer mer over det vi gjør
 - Har fått mange konkrete tips – kan brukes med en gang
 - Var veldig negativ til prosjektet– men dette ble nyttig
 - Trinnet fikk et felles språk om relasjoner
 - Mer fokus på bruk av navn ved positiv kontakt
 - Roper ikke lenger navnet høyt når noe er galt
 - Mer opptatt av å være raus med positive kommentarer
 - Mer opptatt av at alle skal bli sett – også de stille elevene

UTFORDRINGER

- Engasjert ledelse og villig til å jobbe med oppgaver/refleksjon = nyttig påfyll selv for erfarne lærere
 - Mange har vært med i Respekt eller LP fra før
- Forankring i ledelsen – ikke alltid god nok
- Tid – ikke alle gjennomførte øvingsoppgaver/deltok på i refleksjonsgruppene
- Få til gode refleksjoner – ikke bare bekrivelser – veileder rollen sentral
- Nytt prosjekt i 4 småkommuner – revidere manualer - tydeligere mht forpliktelser på alle nivå – tett oppfølging